

SYNTOLKNING NU

Mellan rotavdrag och twitter finns syntolk

I april utkommer den senaste upplagan av Svenska Akademiens Ordlista. Bland alla nya ord som rotavdrag och twitter finns nu syntolk även med.

Flera av alla de ord som nu kommer med i SAOL är helt nya men ändå välkända. Syntolk har som ord funnit länge och som arbete sedan slutet av 80-talet. Trots detta är ordet Syntolk okänt hos merparten av svenska folket. I samband med olika mässor har Syntolkning Nu ställt frågan, -Vad är en syntolk? Åtta av tio har då svarat fel. Frågan är om ordet/arbetet nu blir mer (er-)känt efter att ordlistan släpps till allmänheten. Så när man från Syntolkning Nu framöver frågar, -Vet du vad en syntolk gör? Så kan förhoppningsvis fler svara på det.

- Bättre sent än aldrig. Syntolkning är en samhällsföreteelse som är här för att stanna, säger Håkan Thomsson som är ordförande i synskadades Riksförbund.

- Vi välkomnar att ordet "syntolk" nu tar plats i SAOL men det slutar inte här. Nu när ordet finns officiellt gäller det att det förankras i samhället och blir allmänt känt på samma sätt som exempelvis "teckenspråkstolk". Men detta är som sagt ett viktigt första steg i helt rätt riktning, säger Linus Forsberg som är vice ordförande i Riksorganisationen Unga Synskadade.

- Äntligen kan man få en och annan poäng då SYNTOLK kommer accepteras i tex Wordfeud, säger en inbiten spelare.

- Som syntolk i närmare trettio år tycker jag det varit och är en fantastisk resa för att få syntolkning etablerat i Sverige, säger Peter Lilliecrona, Sveriges mest kända etablerade syntolk. Nu gäller det också att få samhället att se nytta av ett inkluderande samhälle. Fortfarande är det tyvärr många arenor och arrangörer runt om i Sverige, som av olika anledningar inte bidrar till möjligheten att låta personer med synnedsättning se och ta del av teater eller andra nöjesevenemang. Projektet Tillgänglig Bio som initierades av den tidigare Kulturministern har gett ett positivt resultat för biointresserade och jag hoppas vi kan få se något liknande för scenkonsten. Det finns lösningar, nu gäller det bara för politiken att ta sitt ansvar och hjälpa till med att bygga upp ett inkluderande samhälle, tycker Peter.

SYNTOLKNING NU

Lite bakgrund kring syntolkning

- ☯ Med hjälp av hörslingan på teatern, tyckte regissören Georg Malvius att man borde kunna använda mikrofonen vid scenöppningen till annat. Genom att låta en person beskriva vad som hände på scenen liknades det vid en ny form av radioteater.
 - Det finns många sätt att hjälpa medmänniskor till ett bättre liv, sa Georg Malvius i en intervju med Syntolkning Nu. Som teaterchef i Örebro gjorde jag mitt bästa att förverkliga en av mina grundtankar: att alla skall kunna ta del av teater. Syntolkning var en viktig del av. Egentligen borde detta vara en självklarhet för alla teatrar mm. Man kan mycket lätt syntolka föreställningar
- ☯ I Frantisek Veres uppsättning av Tartuffe 1990 på Stadsteatern i Göteborg lades grunden till mycket av det som idag är associerat till syntolkning.
- ☯ I maj 2010 bildades i Göteborg föreningen Syntolkning Nu i Sverige, främst som en reaktion av ingen tog ansvar för att tillgängliggöra mycket av det som för seende ses naturligt. En annan bidragande orsak var att majoriteten av svenskar blandade ihop teckenspråkstolk och syntolk. Även flera beslutsfattare samt politiker hade inte hade kunskap om vad syntolk var samt det behov som syntolkar hjälper individer och samhället med. Oftast helt ideellt.
- ☯ 29 augusti 2013 presenterade SVT och TV4 bland andra en gemensam symbol för syntolkning. Den hade tagits fram i samarbete mellan bolagen, Synskadades Riksförbund och Syntolkning Nu. Symbolen, ett öga med vågor ovanför, syns allt mer i TV sammanhang men även på DVD filmer som Hundraåringen.
- ☯ 25 mars 2015 delade Svenska Filminstitutet och Akademin Valand ut det nyinstiftade priset Guldmicken. Regissören Ruben Östlund, tillika professor vid Akademin Valand, uppmanade då SFI att för kommande Guldbaggegala skapa en ny kategori, Bästa syntolkade film. Vilket skulle höja statusen än mer för tillgänglig film.
- ☯ 29 mars 2015 sänds en ny omgång av den omtyckta TV-serien Mästarnas Mästare. För allra första gången kommer samtliga tio avsnitt syntolkas direkt i SVT Play. Det sker med hjälp av en syntolk, Lotta Isacson, från Syntolkning Nu.

SYNTOLKNING NU

Om Syntolkning Nu:

Föreningen bildades 2010 i Göteborg och verkar över hela landet med att synliggöra olika former av evenemang, såsom teater, bio, arena produktioner och utomhus evenemang. Förutom live syntolkning i arenor och för TV-sändning gör man även ljudspår för syntolkning och uppläst textremsa i samtliga medier. I Sverige finns över 120 000 personer med synnedsättning. Föreningen arbetar idag helt utan stöd från samhället för att fler synskadade och andra med behov skall kunna ges möjlighet till att besöka evenemang och få vara med om en syntolkning. Syntolkning Nu samarbetar bland annat med SRF, US och FSBU.